

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 63156-06-20 מנירב נ' רפפורט

לפני כבוד סגן הנשיא עמית יריב

התובע:

עופר מנירב

ע"י ב"כ עו"ד ניר שוסטר ועו"ד דניאל חכמון

נגד

הנתבע:

אריה רפפורט

ע"י ב"כ עו"ד רון לוינטל ועו"ד עילית גלעד

פסק דין

1. לפניי תביעה לפיצוי כספי בגין פרסום אסור של לשון הרע כהגדרתו בחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק") שעניינה התכתבויות דוא"ל שיש בהן, לשיטתו של התובע, משום פרסום לשון הרע כהגדרתו בחוק.

רקע עובדתי וטענות הצדדים:

2. התובע, רו"ח עופר מנירב (להלן: "מנירב") הוא רואה חשבון מזה כ-40 שנה. מנירב כיהן בין השנים 2000-2006 כנשיא לשכת רואי החשבון (להלן: "הלשכה") ובתפקידים ייצוגיים נוספים עד לשנת 2018.

3. הנתבע, רו"ח אריה רפפורט (להלן: "רפפורט") אף הוא רואה חשבון מזה כ-40 שנים ומכהן כיום ובמועדים הרלוונטיים לתביעה כיו"ר הועדה לפירוש כללי ההתנהגות של הלשכה (להלן: "ועדת האתיקה").

4. ביום 4.6.2019, פנתה מזכירתו של מנירב, הגב' איילה בנימין (להלן: "איילה") לרפפורט באמצעות דוא"ל והזמינה אותו להשתתף בטקס שייערך ביום 11.6.2019 אשר במסגרתו יוענק למנירב תואר נשיא כבוד של הלשכה.

5. במענה להודעת דוא"ל זו, השיב רפפורט לאיילה עוד באותו היום בהודעה ארוכה (להלן: "הודעת הדוא"ל הראשונה") וזו לשונה:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 63156-06-20 מנירב נ' רפפורט

איילה יקירה,
 כמה שאת צודקת וכמה שאת טובה.

אין ספק שעופר הינו מהמוכשרים ביותר מבין רואי החשבון, בדורנו.
 אין ספק שתרומתו של עופר, למקצוע ולמעמד הלשכה, היו כבירים
 וכמובן שאין ספק שעופר הקדיש ומקדיש, זמן בלתי נתפס, (עד כדי חוסר סבירות תהומית, לדעתי), לפעילותו בלשכה.
 אך לצערי, בשנים האחרונות, ויודע אני שהכול התחיל מטעות חמורה, ופגיעה אישית כנגד עופר (בלתי מוצדקת בעליל, לדעתי),
הפך עופר את עורו והוא פעל ופועל כנגד הלשכה מוסדותיה (בקדנציה שחלפה) ומעמדה וכמובן גם בכספה.

האם הפגיעה בעופר, הבלתי מוצדקת ככל שתהא, הצדיקה/מצדיקה את התנהגותו?
 לא ולא!
 רואה חשבון, אמור לפעול, בכל מעשיו, אך ורק, ברמת המוסר הגבוהה ביותר. ובודאי שכך אני מצפה מרואה חשבון כל כך בכיר
 ומוכשר כעופר מנירב.

גם אני הודחתי מתפקידי על ידי אחר. אז מה? התחלפה לה קדנציה ובאו אחרים עם העדפות אחרות...
 אני ממשיך בפעולות החיוביות בחיי ואינני מקדיש את זמני למלחמה כנגד הרוע (שכנגדי) או בנקמה.
 כל פעולה חיובית שאני עושה מניבה תוצאות של נחת לאחרים וגם לי.
 כל פעולה שלילית שאעשה תיצור עוגמת נפש לצד האחר ואולי תיצור לי נחת. לי, אין זה מספיק לגרום לעצמי נחת, בלבד.
 אני מתבייש כיום בלשכה ודרכה (המובלת על ידי עופר), וכך רבים אחרים.

**רואי החשבון, בבסיסם, אנשים הפועלים ב"יושרה" והעדר ניגוד עינינים.
 כשעופר יחזור לפעול כך, אתמוך בו.**

עופר זכאי גם זכאי לתואר נשיא כבוד, על כל פעולותיו ותרומתו האדירה ללשכה.
 אין שני לו בלשכה.
עופר אינו זכאי לתואר זה כיום, כאשר בשנים האחרונות הוא פועל כנגד הלשכה ומעמדה.

**אם עופר יחליט שהוא פורש מכל פעילות הלשכה (שהרי את ההישגים שלו כבר השיג באופן מלא, לרבות הדחת כל מי שהוא חפץ
 בכך) יהא מקום שיקבל בגאון ובגאווה את התואר הזה, עבור פעולותיו הרבות למען הלשכה. אני אהיה מהראשונים לברכו על כך
 גם בפומבי.**

כיום, רק רחמים וצער יש לי כלפיו וחבל לי עליו ועל בריאותו.
 כמה חבל שאת האנרגיות שלו אינו מכוון לפעולות חיוביות.
 אך את, כמזכירתו הנאמנה, חייבת להמשיך ולתמוך בו.

אריה רפפורט, ר"ח

6. תגובה זו של רפפורט היא לשיטתו של מנירב "האירוע הראשון" המהווה פרסום לשון הרע, שכן היא נשלחה לאיילה, קרי – נשלחה לאדם שאינו הנפגע, ובכך מהווה עוולה כלפיו לפי סעיפים 1 ו-2 לחוק.

7. לטענת רפפורט, זמן לא רב לאחר מכן, ביום 13.6.19, נפגשו השניים ביוזמת מנירב בבית קפה והדברים לובנו ביניהם. מנירב מכחיש קיומה של פגישה זו במועד זה.

8. ביום 22.5.20, כשנה לאחר חילופי ההודעות המתוארות לעיל, פנה מנירב לרפפורט, באמצעות אותה כתובת דוא"ל ממנה נשלחה אליו ההודעה המזמינה אותו להשתתף בטקס לכבודו של מנירב, ובהודעה זו הסביר מנירב כי לאור מינויו בשנית של רפפורט כיו"ר ועדת האתיקה, ובשל אמירות ששמע כי נאמרו ע"י רפפורט (לא ממקור ראשון) אשר "פתחו לי את הפצעים מחדש", הוא מוצא לנכון לפנות אליו ולדרוש התנצלות מפורשת וברורה על

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-06-63156 מנירב נ' רפפורט

- הדברים שנכתבו בהודעת הדוא"ל הראשונה, להודיע על התפטרותו מתפקידו כיו"ר ועדת האתיקה וכן לתרום סכום של 36,000 ₪ לקרן הלשכה.
9. רפפורט השיב להודעה זו ביום 23.5.20 בהודעת דוא"ל נוספת במסגרתה מסר התנצלותו ואף ציין כי לא התכוון לפגוע בתובע או במזכירתו, ציין את פגישתם (השנויה במחלוקת) מיום 13.6.19 בה ליבנו את העניינים ביניהם והבהיר כי הוא מוכן לתרום מחצית מהסכום שדרש ממנו מנירב להעביר לקרן הלשכה, קרי 18,000 ₪, רק אם מנירב עצמו יתרום סכום זהה "ברוח טובה של תרומה".
10. בנוסף, ציין רפפורט כי הוא אינו מתכוון להתפטר מתפקידו כיו"ר ועדת האתיקה וכי אם מנירב סבור שעליו להתפטר, הוא מוזמן לפנות בבקשה מתאימה לוועד המרכזי של הלשכה ובהתאם ציין כי הוא מכתב להודעה את נשיאת הלשכה, רו"ח איריס שטרק (להלן: "גב' שטרק") "על מנת שתעביר התכתבות זו לחברי הוועד המרכזי" (להלן: "הודעת הדוא"ל השניה").
11. הודעה זו מהווה לשיטתו של מנירב את "האירוע השני" במסגרתו עוול רפפורט בלשון הרע נגדו בפרסומו את שרשור ההודעות ביניהם לגב' שטרק על מנת שתעביר אותה לשאר חברי הוועד המרכזי.
12. בעקבות שני אירועים אלו, הגיש מנירב התביעה דן אשר מבוססת על טענות אלה:
- א. רפפורט הוציא דיבתו של מנירב רעה בשני אירועים שונים ונפרדים.
- ב. רפפורט השפיל וביזה את מנירב אל מול איילה, אל מול גב' שטרק ומול כל גורם נוסף שנחשף להודעת הדוא"ל הראשונה, ככל שנחשף.
- ג. רפפורט גרם לתובע נזקים בלתי ממוניים העולים לכדי פגיעה בשמו הטוב ובמוניטין שלו, עליהם עמל שנים רבות ואותם רכש בעבודה קשה ומאומצת, כאשר כפועל יוצא עלול הדבר לפגוע בפרנסתו ובמשלח ידו של מנירב. כל זאת תוך מאמץ מכוון של רפפורט לפגוע בתובע באופן אישי בכוונה תחילה להשפילו ולפגוע בשמו הטוב.
13. רפפורט לעומת זו, מעלה את הטענות שלהלן:
- א. התביעה מוגשת בשיהוי – כשנה לאחר "האירוע הראשון" ולאחר שיישרו ביניהם את ההדורים.
- ב. האירועים המתוארים בתביעה לא עולים כדי פרסום לשון הרע לפי סעיפים 1 ו-2 לחוק.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-06-63156 מנירב נ' רפפורט

ג. לחילופין, אמירותיו של רפפורט המתוארות בהודעת הדוא"ל הראשונה חוסות תחת הגנות החוק שלהלן:

- 1) אמת צרופה שיש בה עניין לציבור לפי סעיף 14 לחוק.
 - 2) חובה חוקית, מוסרית וחברתית לבצע את הפרסום בהתאם לסעיף 15(2) לחוק.
 - 3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר לפי סעיף 15(3) לחוק.
 - 4) הפרסום מהווה הבעת דעה על התנהגות מנירב בתפקיד רשמי או ציבורי לפי סעיף 15(4) לחוק.
 - 5) הפרסום היווה ביקורת על פעולה שנעשתה בפומבי לפי סעיף 15(6) לחוק.
- ד. מנירב מבקש לתבוע את אותו פרסום לשון הרע לכאורה – פעמיים, בניגוד לס' 7א(ד) לחוק.
- ה. התביעה חסרת משקל ועילה ומטרתה לפגוע בכהונת רפפורט כיו"ר ועדת האתיקה של הלשכה.
- ו. לתובע לא נגרם כל נזק – הפרסום אינו משנה דבר בתדמיתו ובמעמדו של מנירב.
- ז. הפרסום שנטען לא פורט בצורה מספקת, כנדרש על פי הלכת ביהמ"ש העליון.
- ח. מנירב הינו "תובע סדרתי" ויש להוציא לו "צו חוסם".

14. דיון הוכחות התקיים ביום 18.12.22 ובו נשמעו עדויותיהם של התובע ושל הנתבע בלבד, לאחר שתצהירה של גב' שטרק, שהוגש מטעם רפפורט, הוצא מתיק בית המשפט משזו לא התייצבה לעדות.

העובדות המוסכמות:

15. אין מחלוקת בין הצדדים כי הנתבע אכן שלח את הודעת הדוא"ל הראשונה לכתובת הדוא"ל של מזכירת התובע.
16. כן אין חולק כי הנתבע שלח את הודעת הדוא"ל השנייה, בתוספת השרשור של הודעת הדוא"ל הראשונה לגב' שטרק מתוקף תפקידה כנשיאת לשכת רואי החשבון וסביב דרישתו של מנירב מרפפורט להתפטר מתפקידו כיו"ר ועדת האתיקה של הלשכה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 63156-06-20 מנירב נ' רפפורט

17. אין מחלוקת בין הצדדים כי שניהם אישי ציבור אשר עוסקים בפעילות ציבורית ענפה בלשכת רואי החשבון בישראל וכי חילופי ההודעות ביניהם נסובו סביב התנהלותם מתוקף תפקידיהם הייצוגיים בלשכה.
18. הצדדים חלוקים ביניהם בשאלה האם הודעות הדוא"ל שביסוד התביעה כוללות פרסום אסור כהגדרתו בחוק ואם כן – האם קיימות לנתבע הגנות עפ"י החוק מפני התביעה.
19. עוד חלוקים הצדדים ביניהם בשאלה האם זכאי התובע לפיצוי מהנתבע ואם כן בגין מה.
20. לאחר שהאזנתי לעדויות הצדדים שנשמעו בפניי והתרשמתי מהן, ועל יסוד החומר שבתיק וסיכומי הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לדחות את התביעה במלואה. להלן יובאו נימוקי לכך.

דיון והכרעה:

האם מדובר בפרסום אסור לפי החוק?

21. הגדרת העולה "לשון הרע" מצויה בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, וזו לשונו:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבלזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלה ידו או במקצועו;

(4) לבלזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

22. בבואו של ביהמ"ש לבחון האם מדובר בפרסום המהווה לשון הרע, עליו לבחון את הפרסום עצמו דרך משקפיים אובייקטיביים, דהיינו, מה המשמעות שאדם סביר היה מייחס לפרסום והאם יש במשמעות זו כדי לפגוע בשמו הטוב של הנפגע או להשפילו.

ר' לעניין זה ע"א 1104/00 אפל נ' חסון פד נו(2) 614 :

"ההגדרה של "לשון הרע" בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן – החוק) מורכבת מארבע חלופות: החלופה הראשונה היא מעין חלופת סל רחבת היקף. יש בה כדי לתאר את מהותה של לשון הרע כפרסום העלול לפגוע בשמו הטוב של אדם בעיני אחרים ולפגום בהערכתו בעיני הבריות. שלוש החלופות הנוותרות מהוות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 63156-06-20 מנירב נ' רפפורט

מקרים קונקרטיים יותר של לשון הרע. בכל ארבע החלופות אין הכרח להוכיח קיומו של נזק, ועל כך מצביע הביטוי "עלול". ההגדרה בסעיף 1 לחוק אינה מתנה קיומה של לשון הרע באי-אמיתות הפרסום, לפיכך עשוי פרסום להיות אמת, ובכל זאת להיחשב לשון הרע (616ג – 617ב).

(2) פרשנות ה"פרסום" והשאלה אם טמונה בו לשון הרע, תיעשה על-ידי בית-המשפט תוך עיון בפרסום עצמו בלא להיזקק בדרך-כלל לעדויות ולראיות בשאלת משמעות הפרסום. **המבחן בעניין זה הוא אובייקטיבי: מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על-ידי הטוען לפגיעה בו.**

23. בהודעת הדוא"ל הראשונה, מייחס רפפורט למנירב פעילות כנגד הלשכה, מעמדה ומוסדותיה; פעילות בחוסר יושרה, תוך ניגוד עניינים והדחת אנשים מתפקידם ואני סבור כי די בביטויים אלו כדי לפגוע בשמו הטוב של כל אדם באשר הוא, בפרט כאשר ביטויים אלו מתייחסים לפעילותו המקצועית כאיש ציבור וכרואה חשבון ועל כן נכנסים בגדרם של סעיפים 1(1) ו-1(3) לחוק.

24. באשר לעצם הפרסום, סעיף 2 לחוק קובע כדלקמן:

2. (א) פרסום, לענין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות –

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע.

25. ניתן להבין אם כן, כי הודעת הדוא"ל הראשונה, אשר נשלחה הן לאיילה והן לגבי שטרק (במועדים שונים כאמור), הגיעה או **עלולה היתה** להגיע לאדם זולת מנירב עצמו, ועל כן – מהווה ההודעה פרסום לפי החוק. בהקשר זה יוער, כי גם אם סבר רפפורט, כטענתו, כי מנירב עצמו עושה שימוש בתיבת הדוא"ל של אילה, וכי ההתכתבות היא עם מנירב ולא עם אילה, גם אז – עצם העובדה כי ההודעות נשלחו לתיבת דוא"ל שאינה על שם מנירב, יש בה כדי להקים את החשש המגולם במונח "עשוי היה", והיא מהווה פרסום.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 20-06-63156 מנירב נ' רפפורט

ההגנות העומדות לנתבע:

26. כאמור, אף שאני סבור כי התנהגותו של רפפורט מקימה עילה של פרסום לשון הרע נגד מנירב, אינני סבור כי יש להיעתר לתביעה. זאת לאור ההגנה הקבועה בחוק והמתייחסת לביקורת על התנהלות במילוי תפקיד ציבורי, קרי – ההגנות הקבועות בסעיפים 15 (2) ו-15 (4) לחוק, ואבאר.

27. אין חולק כי מנירב משמש זה שנים רבות בתפקידים ציבוריים הן בתוך לשכת רואי החשבון בישראל והן מחוצה לה. כן אין חולק שמתקוף תפקידו הציבוריים, הוא עלול למצוא את עצמו מול ביקורת על פעילותו או על התנהגותו (וראו לעניין זה עדותו של מנירב עצמו, ר' פרוטוקול חקירתו הנגדית מיום 18.12.22, עמ' 16, שורות 16-18).

28. הודעת הדוא"ל הראשונה נכתבה כתגובה לכך שמנירב זכה בתואר לציון ההערכה כלפיו בלשכת רואי החשבון, קרי – בגין פעילותו הציבורית. תגובתו של רפפורט נגעה לעצם מתן תואר הכבוד, ולצד שבחים להתנהלותו של מנירב, כללה ביקורת נוקבת על פעילותו של מנירב ועל התנהלותו, ואת מסקנתו, שלפיה ראוי היה שמנירב לא יזכה לכבוד שהלשכה מתכוונת להעניק לו.

אין ספק כי הביקורת – גם אם נוסחה בלשון חריפה ובוטה לפרקים – נוגעת לאופן שבהו מילא מנירב את תפקידו הציבוריים. בהקשר זה, יש לראות את הפרסומים ככאלה שנעשו בין דמויות ציבוריות, ולעניין מילוי תפקידיהם הציבוריים, עובדה אשר מרחיבה את "גבולות הגזרה" של הביקורת הלגיטימית שניתן למתוח על אדם בתפקידו הציבורי.

בפסק הדין בת"א 13429-05-21 **נתניהו ואח' נ' אולמרט** (21.11.2022), עמדתי על כך שעמדתה של פסיקת בית המשפט העליון בנוגע לפרסום לשון הרע כלפי אנשי ציבור היא מורכבת. מחד גיסא, ניצבת עמדתו של הנשיא שמגר בדעת יחיד בע"א 334/89 **רבקה מיכאלי נ' בלה אלמוג**, פ"מ מו (5) 555, 571, שלפיה אנשי ציבור נדרשים להיות ערוכים לספיגת ביקורת רבה יותר כלפיהם ביחס לאדם מן השורה, ומנגד, ההלכה שנקבעה בע"א 89/04 **ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי** (4.8.2008), שלפיה איש הציבור לא הסכים, בנטילת תפקידו הציבורי, להפקיר לחלוטין את כבודו האישי.

סעיף 15 (4) לחוק קובע נקודת איזון, והיא נקודת האיזון שלפיה העברת ביקורת על מילוי תפקיד ציבורי, או על אופיו והתנהגותו של נושא התפקיד כפי שבאו לידי ביטוי בהתנהגותו – מוגנים מאחריות לפי החוק.

ברי, כי טוב היה אילו ההתבטאויות היו נעשות בלשון אדיבה יותר, אולם כבר נפסק בשורה של מקרים כי בית המשפט לא ישים עצמו עורך על, ולא אחראי על נימוסים והליכות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 63156-06-20 מנירב נ' רפפורט

לאור האמור, מצאתי כי לנתבע עומדת הגנה מכוח סעיף 15 (4) לחוק מכיוון שההתבטאויות בהודעת הדוא"ל הראשונה הינן הבעת דעה וביקורת על התנהגות ופעילות התובע בתפקיד ציבורי.

29. לא זו אף זו, במסגרת האירוע השני, העלה מנירב דרישה לפני רפפורט להתפטר מתפקידו כיו"ר ועדת האתיקה של הלשכה. עמדתו של רפפורט הייתה, כי אין בכוונתו להתפטר, אך הוא מוכן להעביר את ההכרעה בשאלת המשך כהונתו בתפקיד לידי הוועד המרכזי של הלשכה. משכך, העברת התכתובות לגבי שטרק היו המשך סביר והגיוני לשיח שבין הצדדים, והם נכנסים, לטעמי, לגדרי סעיף 15 (2) לחוק, ואולי אף לגדרי סעיף 15 (3) לחוק.

30. הנה כי כן, אני סבור כי לרפפורט עומדת גם לכל הפחות הגנת סעיף 15 (2) לחוק, וכי תוכן ההתכתובות בין הצדדים הצדיקו את הפנייה לגבי שטרק בנסיבות.

31. לאור כל האמור לעיל, אני סבור כי אף שהפרסום יכול להיחשב כלשון הרע על פי אופיו ומהותו, עומדות לנתבע הגנות הקבועות בדיון, ועל כן יש לדחות את התביעה במלואה.

32. התביעה נדחית אפוא.

התובע יישא בשכר טרחת ב"כ הנתבע בסך 23,400 ₪, אשר יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

ניתן היום, ט' אב תשפ"ג, 27 יולי 2023, בהעדר הצדדים.

עמית יריב, סגן נשיא

